

РЕШЕНИЕ

№ 24

гр. Дряново, 18.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ДРЯНОВО в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Мариета Спасова

при участието на секретаря Гергана Генева
като разгледа докладваното от Мариета Спасова Гражданско дело №
20234220100183 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид :

Предявени са субективно и обективно свързани искове с правно основание чл. 26, ал. 1 от ЗЗД и иск с правно основание чл. 55, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД.

Ищцата Ю. Д. чрез пълномощника си Еднолично адвокатско дружество „Д. М.“, представлявано от Д. М. - управител основава исковата си претенция на обстоятелството, че на 22.03.2021г. сключила потребителски договор за кредит № 40003574257 с ответното дружество „Профи кредит България“ ЕООД за сумата 3700 лв., като в договора било посочено, че ищцата ще ползва допълнителни услуги, за които следвало да заплати допълнителна такса в размер на 2627,45 лв. Заявява, че била погасила изцяло кредита.

Твърди, че процесният договор бил нищожен на основание чл. 10, ал. 1, вр. чл. 22 от ЗПК, тъй като не била спазена предвидената в него форма. Било нарушено изискването процесният договор да бъде написан по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора да се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт не по-малък от 12, в два екземпляра - по един за всяка от страните по договора. Освен това не му било предоставено копие от общите условия и процесният договор не бил подписан от кредитополучателя на всяка страница, съгласно изискванията на ЗПК. Размерът на шрифта, с който бил изготвен договорът бил под минимално изискуемия съгласно ЗПК, а именно под 12.

Смята, че договорът за потребителски кредит бил нищожен на основание чл. 11,

ал. 1, т. 10 вр. чл. 22 от ЗПК, тъй като не бил налице съществен елемент от неговото съдържание, а именно годишният процент на разходите (ГПР) по кредита. Липсата на ясно разписана методика на формиране на ГПР по кредита, а именно кои компоненти точно били включени в него и как се формирал посоченият в договора ГПР, което било в пряко противоречие с императивните изисквания на чл. 19, ал. 1, вр. чл. 10, ал. 2 и чл. 10а, ал. 2 и 4 от ЗПК. В договора единствено бил посочен годишен лихвен процент по заема, без обаче да ставало ясно как тази стойност се съотнасяла към ГПР по договора. Описаната в съдържанието на договора допълнителна услуга обаче водела до различен размер на ГПР от посочения.

Съгласно решение от 20.09.2018г. по дело С-448/2017 г. на СЕС „На непосочването на ГПР в договор за кредит трябва да се приравни ситуацията, в която в договора се съдържа само математическа формула за изчисляването на този ГПР, без обаче да предоставя необходимите за това изчисляване данни. В подобна ситуация не може да се счете, че потребителят е напълно запознат с условията по бъдещото изпълнение на подписания договор към момента на сключването му и следователно, че разполага с всички данни, които могат да имат отражение върху обхвата на задължението му.“

На следващо място смята, че допустимият ГПР бил многократно над максимално допустимия, вземайки предвид сумата, която била начислена от кредитора. В процесния договор било уговорено ищцата да заплати сума за допълнителна/и услуга/и, която услуга била свързана с отпускането, усвояването и управление на заема. Счита, че така формулираната клауза (допълнителен договор била с цел заобикаляне на императивни правни норми и по - конкретно на нормите на ЗПК.

В пряко нарушение на императивното правило на чл. 19, ал. 1 вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК „Профи кредит България“ ЕООД не било включило в ГПР разходите за заплащане на „допълнителна услуга“, която по своята същност представлявала печалба за кредитора, надбавка към главницата, която се плащала периодично, поради което трябвало да бъде част от годишния лихвен процент (ГЛП) и ГПР. Ето защо счита, че било налице нарушение на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, водещо до нищожност на договора като цяло, тъй като търговецът заблудил потребителя за действителния размер на ГПР, приложим в отношенията между страните.

Клаузите в процесния договор не били формулирани по ясен и недвусмислен начин съгласно изискванията на чл. 147 ал. 1 от ЗЗП и разглеждани както самостоятелно, така и в съвкупност с останалите уговорки, не позволявали на потребителя да прецени икономическите последици.

Смята, че били нищожни отделните клаузи от процесния договор на основание чл. 26, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД поради нарушение на закона, чл. 26, ал. 1, пр. 2 от ЗЗД

поради нарушаване на добрите нрави, респективно на основание чл. 146 от ЗЗП поради неравноправност. Твърди, че услугата, за която се претендира за заплащане, изобщо не била изпълнявана от ответното дружество. Съгласно чл. 21 ЗПК всяка клауза в договора за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне на закона била нищожна. Съгласно чл. 10а от ЗПК кредиторът можел да събира от потребителя такси за допълнителни услуги, но с ал. 2 законодателят въвел забрана кредиторът да начислява такси и комисионни, свързани с действия по усвояването и управлението на кредита. Целта на таксите и комисионните по чл. 10а от ЗПК била да се покрият административните такси на кредитора по предоставяне на допълнителни услуги, свързани с договора, за потребителски кредит, но различни от основната услуга по предоставяне на кредита. Предвид на това било видно, че така формулираната клауза, на база на която била събрана сумата се явявала в противоречие с императивното правило на чл. 10а ал. 2 от ЗПК.

Не предявява самостоятелен иск за нищожност на целия договор, като сезира съда с възражение за нищожност на целия договор и моли съда да се позове в мотивите си на нея. Моли съда да съобрази и трайната съдебна практика на ВКС, съгласно която, когато съдът е сезиран с осъдителен иск за изпълнение на договорно задължение, или с иск по чл. 55, ал.1, предл.1 ЗЗД за дадено без основание, без да се иска обявяване на договора за нищожен, съдът не само може, но е и длъжен да провери действителността на договора и на ненаведени от страните основания в следните хипотези:

1) при нарушение на добрите нрави - така изрично т. 3 от ТР №> 1/15.06.2010 г. на ОСТК на ВКС, решение № 229/21.01.2013 г. по т.д. № 1050/2011 г. на II т.о. на ВКС, решение № 252 от 21.03.2018 г. по т. д. № 951/2017 г. на ВКС, II т.о., решение № 247 от 11.01.2011 г. по т.д. № 115/2010 г. на ВКС, ТК, II т.о, решение № 125 от 10.10.2018 г. по гр. д. № 4497/2017 г. на ВКС, III г.о.

2) при неравноправни клаузи във вреда на потребителя - така изрично Решение № 23 от 07.07.2016 г. по т. д. № 3686/2014 г. на ВКС, I т.о., решение № 188 от 15.12.2017 г. по т. д. № 2613/2016 г. на ВКС, II т.о., решение № 142 от 01.08.2018 г. по т. д. № 1739/2017 г. на ВКС, II т.о.

3) при нарушаване на императивни правни норми, които водят до накърняване на установения в страната правов ред, при положение, че за установяване на нищожността не се изисква събиране на доказателства - така изрично решение № 204 от 05.10.2018 г. по гр.д. № 3342/2017 г. на ВКС, IV г.о., решение № 198/ 10.08.2015 г. по гр.д.№ 5252/ 2014 г., ВКС, IV г.о, решение № 384 от 2.11.2011 г. по гр. д. № 1450/2010 г., ВКС, I г. о. В този смисъл и Тълкувателно решение по Тълкувателно дело № 1/2020г. ОСГТК на ВКС

Ето защо счита, че бил налице правен интерес за ищцата от предявяване на искове в условията на обективно кумулативно съединяване срещу ответното дружество

на основание чл.26, ал. 1 ЗЗД и чл. 23, вр. чл. 22 от ЗПК, вр. чл. 55, ал. 1, предл.1 от ЗЗД.

С оглед на гореизложеното моли съда да постанови решение, с което да признае за установено в отношенията между страните, че клаузата за закупено допълнително възнаграждение за кредитора за допълнителни услуги по договор за паричен заем № 40003574257 била нищожна и да осъди на основание чл. 23, вр. чл. 22 от ЗПК вр. чл. 55, ал. 1, предл. от ЗЗД ответника „Профи кредит България“ ЕООД да заплати на Ю. И. Д. сума в размер на 50 лева, като частичен иск от 2627,45 лева, представляваща недължимо платени суми по договор за паричен заем 40003574257 ведно със законната лихва върху нея, считано от датата на депозиране на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

В съдебно заседание на 21.02.2024г. беше допуснато изменение на размера на предявения иск по чл. 55, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД, като същият да се счита предявен за сумата 2109,58 лв.

В дадения от съда срок по чл. 131 от ГПК е постъпил отговор от ответното дружество „Профи кредит България“ ЕООД. В същия се твърди, че всички изложени в исковата молба възражения, доводи, твърдения и оспорвания по отношение на действителността на клаузите от договор за кредит, регламентиращи условията във връзка с предоставените от кредитополучателя допълнителни услуги за необосновани, неоснователни и недоказани.

По отношение на твърденията за недействителност поради размера на шрифта съгласно чл. 10, ал. 1 от ЗПК, в сила от 23.07.2014 г., договорът за потребителски кредит се сключвал в писмена форма, на хартиен или друг траен носител, по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора се представяли с еднакъв по вид, формат и размер шрифт - не по-малък от 12, в два екземпляра - по един за всяка от страните по договора. Процесният договор за кредит представлявал търговска сделка по смисъла на чл. 286, ал. 2, вр. чл. 1, т. 7 от ТЗ, по отношение на която били приложими специалните правила на ТЗ, като кредитополучателят имал и допълнителна закрила - ако притежава качеството на потребител, се прилагали и специалните норми на ЗПК и ЗЗП. Съгласно чл. 293, ал. 1 от ТЗ в случаите, предвидени в закон, за действителността на търговската сделка можело да бъде необходима писмена или друга форма. Съгласно ал. 3 от същата разпоредба страната не можела да се позовава на нищожност поради липса на форма, ако от поведението можело да се заключи, че не била оспорвала действителността на изявлението. Предвид гореизложеното цитираната разпоредба се прилагала към настоящия договор за кредит, който имал характер на търговска сделка. Изискването на чл. 10, ал. 1 от ЗПК за размер на шрифта на изготвяне и отпечатване на договора за кредит било предвидено в закона изискване за форма за действителност на сделката. Съгласно чл. 293, ал. 3 от ТЗ, ако

кредитополучателят бил усвоил кредитната сума, то той явно бил приел изпълнението на кредитора и не бил възразил срещу действителността на изявленията на страните. Всички заемни суми по процесния договор за кредит били усвоени в пълен размер съобразно договореното в договорите за кредит. От предоставяне на кредита до момента на завеждане на процесната искова молба кредитополучателят не бил възразявал за липса на форма на договорите за кредит поради размера на шрифта, на които били отпечатани договора, погасителния план и всички останали приложения. От поведението на кредитополучателя можело да се направи извод, че той бил приел изпълнението на кредитора и явно се считал обвързан от договорите за кредит. Ето защо след като бил приел изпълнението на „Профи кредит България“ ЕООД и не бил оспорил валидността на договорната връзка поради липса на форма на подписания договор, ищецът не можел в по-късен етап, както и в рамките на настоящото производство, да се позовавал на нищожност на договора за кредит поради липса на предвидена в закона форма поради несъобразяване на размера на шрифта, на който документите били отпечатани.

Счита, че въведеното в чл. 10, ал. 1 от ЗПК изискване всички елементи на договора да се представяли с еднакъв по вид, формат и размер шрифт - не по-малък от 12 било неясно и не създавало конкретно задължение за кредитора, което да не било било спазено от него. Видно от текста на коментираната разпоредба от ЗПК, законодателят не бил регламентирал какво означава „размер шрифт - по-малък от 12“. Нямало посочена мерна единица след цифрата 12 и не било ясно законът какво точно изискване поставял пред кредитора. Нямало регламентация този размер 12 в каква мерна единица следва да бъде - метри, сантиметри, проценти, процентни пункта, пиксели, пунктове и пр. и пр. Не било ясно не само каква била мерната единица, която следвало да съблюдава кредиторът под угрозата на тежката санкция договорът да бъде обявен за нищожен, но не било и скрепено в коментираната разпоредба този размер 12 на шрифта при каква текстообработка следвало да бъде спазен. Видовете и стандартите на текстообработка били различни, поради което и те боравели с различни мерни единици и големина на шрифтовете. Мерните единици при обработката на наборен текст и при изписване на текст на компютър чрез съвременни софтуерни продукти - т.е. при цифрова обработка на текст, били различни. Била различна и големината и обработката на даден текст и при изписването му на ръка. Ако се допуснело, че договорът можел да бъде написан и на ръка, при което отново щяло бъде спазено изискването на закона за писмена форма, то тогава възниквал въпросът в каква мерна единица и съответно големина, следвало да бъде ръкописният текст, за да се отговорело на изискването на закона за размер 12.

Изключително важно било да се обърне внимание, че ако условно се приемело, че мерната единица за определяне големината на компютърен шрифт при обработка на текст чрез използване на програмите от Майкрософт офис пакета била „points“, то

размер 12 pt. била условна величина предвид многообразието на съвременните компютърни шрифтове. Всеки шрифт си имал собствена големина, поради което при зададен един и същи размер на визуализация шрифт от едно семейство би се различавал като измерени милиметри от шрифт от друго семейство. При сравняване на физическата големина на шрифтове от различни семейства, дори и с просто око можело да бъде установено, че при различните шрифтове при зададен един и същи размер на изписване буквите се визуализирали с различна големина.

Допълнително посочва, че съществуват обективни обстоятелства, които могли да доведат до намаляване на шрифта, които по смисъла на общото правило на чл. 81, ал. 1 от ЗЗД не могли да се вменят във вина на кредитора при изпълнение на задължението за отпечатване на договора в определения от закона шрифт. Съгласно чл. 81, ал. 1 от ЗЗД длъжникът не отговарял, ако невъзможността за изпълнението се дължала на причина, която не можело да му се вмени във вина. При съвременните методи на обработка на документ съществували възможност при принтиране и размножаване в няколко копия размерът на изображението на текста да се промени, което обаче не можело да бъде доловено с просто око. Ето защо макар един документ да бил изготвен на шрифт с големина 12 pt., то при отпечатването му той почти винаги се променял (неосезаемо за стандартния потребител), като това се дължало на техниката, с която се обработвал.

Изискването за изписване на текста на договора с шрифт не по-малък от 12, не отговаряло на Директива 2008/48/ЕО относно договорите за потребителски кредити (наричана по-долу за краткост „Директивата“). В Директивата нямало залегнало такова изискване, поради което регламентацията в чл. 10, ал. 1 ЗПК не отговаряла на основната ѝ цел да хармонизира общата рамка на Общността относно пазара на потребителски кредити. Съгласно пар. 10 от преамбюла на Директивата държавите – членки могли да запазят или да въведат национално законодателство, което съответствало на Директивата за области, попадащи в приложното ѝ поле. Чл.10§1 от Директива 2008/48/ ЕО предвиждал, че договорите за кредит се изготвяли на хартиен или друг траен носител, а § 2 предвиждал кои били данните, които следвало да бъдат посочени по ясен и кратък начин. За да се даде възможност на потребителя да познава своите права и задължения по договора за кредит, този договор следвало да съдържа цялата необходима информация по ясен и кратък начин (съображение 31 от Директивата). Видно от чл. 10§2 от Директивата, тълкуван във връзка със съображение 31 от нея, изискването в договора за кредит, изготвен на хартиен носител или друг траен носител, да се посочват ясно и кратко данните, изброени в тази разпоредба, било нужно, за да може потребителят да се запознае с правата и задълженията си. Посочено било, че този член не засягал националните правила, отнасящи се до действителността на сключването на договорите за кредит, които били в съответствие с правото на Общността.

В националното ни законодателство се предвиждало съгласно чл. 10, ал. 1 от ЗПК, че договорът за потребителски кредит се сключвал в писмена форма, на хартиен носител или друг траен носител, по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора се представяли с еднакъв по вид, формат и размер на шрифта - не по-малък от 12, в два екземпляра - по един за всяка от страните по договора. Видно от съпоставката на европейското и националното законодателство, българският законодател бил предвидил допълнително изискване към договора за потребителски кредит - всички елементи от договора да се представяли с еднакъв по вид, формат и размер на шрифта - не по-малък от 12, като по този начин въвел изискване, различно от Директивата, която съдържала хармонизирани разпоредби в тази област. Ето защо разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от ЗПК в частта ѝ относно големината на размера на шрифта не следвало да се прилагат от националния съд, доколкото това изискване не било в съответствие с Директивата. Изхождайки от принципа на примата на правото на Европейския съюз, още през 1978 г. в решението на *Simmenthal*, СЕС приемал, че с оглед гарантирането на пълното действие на нормите на съюзното право, националните юрисдикции, натоварени с тяхното прилагане в рамките на държавите - членки, при необходимост трябвало (и то по свой почин) да оставят неприложена всяка противоречаща процесуална или материална правна разпоредба на вътрешното национално право, без да е необходимо да изискват или да изчакват отмяната на такава разпоредба по законодателен или друг конституционен ред (§ 24 от Решение по дело C-106/77 на СЕС).

Следвало да се има предвид и обстоятелството, че българският законодател предвидил изключително тежка санкция за кредитора, който не бил спазил изискването за размер на шрифта не по-малък от 12. Съгласно чл. 23 във вр. с чл. 22 от ЗПК в този случай кредиторът губел правото да получи лихвите и разносните по кредита. От своя страна чл. 23 от Директивата, озаглавен „Санкции“ предвижда „... държавите членки да установяват система от санкции за нарушаване на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива и взимат всички необходими мерки за гарантирано прилагане на тези санкции. Предвидените санкции следвало да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. От съображение 47 от Директивата следвало, че изборът на санкции бил по усмотрение на държавите членки, но предвидените в националните законодателства санкции следвало да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Ето защо прилагането на санкции с толкова сериозни последици, като тези предвидени в чл. 23 във вр. с чл. 22 от ЗПК, не биха могли да се смятат за пропорционални, когато липсващите данни по чл.10§2 от Директивата са от такова естество, че не могат да засегнат способността на потребителя да прецени обхвата на своето задължение (§72 от коментираното по-горе Решение). В Решение по дело C-42/15 СЕС приемал, че чл. 23 от Директивата трябва да се тълкува в смисъл, че допуска държава членка да предвиди в националната си правна уредба, че когато договорът за кредит не съдържал всички

изисквани данни по чл. 10§2 от тази директива, то договърът за кредит се считал за сключен без лихвите и без разноските само ако ставало въпрос за данни, чиято липса би могла да попречи на потребителя да прецени обхвата на своето задължение. Предвид гореизложените съображения установената от националния законодател санкция за неспазване на изискването на чл. 10, ал. 1 от ЗПК - всички елементи на договора да се представят с еднакъв по вид, формат и размер на шрифта, не по-малък от 12, не отговаряла на изискванията за пропорционалност. Неспазването на това изискване не би могло във всички случаи да попречи на потребителя да прецени обхвата на своето задължение, доколкото видът и размерът на шрифта позволяват прочитането на съдържанието на документа и не възпрепятстват потребителя да прецени обхвата на своето задължение. Твърди, че процесното кредитно правоотношение, възникнало между страните, отговаряло на всички законови изисквания за действителност, установени в ЗПК, поради което твърденията, че целият договор за потребителски кредит бил недействителен, както и отделни негови клаузи били неоснователни.

Безспорно между страните бил сключен договор за потребителски кредит № 40003574257, по силата на който ответното дружество предоставило на ищеца заем в размер на 3700 лева, а ищецът се задължил да върне на кредитора така предоставените парични средства, заедно с договорна възнаградителна лихва и възнаграждение за закупена допълнителна услуга „Фаст“ и допълнителна услуга „Флекси“. От представените по преписи от процесния договор за кредит, както и приложенията към него, се доказало по недвусмислен начин, че всички условия по договора за кредит били предварително уговорени между страните, като ищецът изрично изявил воля да сключи договора за кредит при посочените условия. Съгласно чл. 22 ЗПК (в приложимата редакция към датата на сключване на договора - ДВ бр. 61 от 25.07.2014 г., в сила от 25.07.2014 г.), когато не били спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9 договърът за потребителски кредит бил недействителен. Следвало да се изясни, че липсата на всяко едно от тези императивни изисквания водело до настъпване на последиците по чл. 22 ЗПК - изначална недействителност на договора за потребителски кредит, тъй като същите били изискуеми при самото му сключване. В настоящия случай видно от съдържанието на сключения между страните договор за кредит всички императивни изисквания били спазени. В тази връзка всички възражения и доводи, изложени в исковата молба, относно недействителността на договора за кредит били напълно неоснователни, тъй като при проверка относно действителността на сключения между страните договор за кредит можело да се установи, че същият отговарял от външна страна на установените в разпоредбата на чл. 10, ал. 1 ЗПК изисквания за писмена форма, на хартиен носител, както и на изискванията за сключването му по ясен и разбираем начин - всички елементи на договора се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт. В

съответствие с чл. 11, ал. 1, т. 7 ЗПК в процесния договор била посочена общата дължима сума по кредита, а именно сума в размер от 6479,21 лева, сборуван от отделните стойности на предоставената заемна сума и дължимата за периода на договора възнаградителна лихва. Отделно било посочено общото задължение по кредита и по закупената допълнителна услуга, а именно сума в размер от 9106,21 лева, в която сума била включена дължимата обща сума по кредита и стойността на закупените допълнителни услуги. В чл. 3 от Общите условия, неразделна част от договора, били посочени и условията за усвояване на заемната сума.

В процесния договор годишният процент на разходите бил фиксиран като абсолютна процентна стойност – 49,13 %. Фиксиран бил и уговореният лихвен процент - 41 %. В такъв случай не било необходимо посочването на взетите предвид допускания на ГПР, доколкото, в случая ГПР бил неизменен, формиран от фиксирано вземане - възнаградителна лихва, което не се променяло при никакви условия. Въпреки това в разпоредбата на чл. 5.2. от Общите условия, неразделна част от договора, били посочени взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на ГПР по определения в Приложение № 1 начин, а именно, че договорът за потребителски кредит бил валиден за срока, за който бил сключен, и кредиторът и потребителят щели да изпълняват своите задължения в съответствие с условията и сроковете по договора; както и че ГПР по кредита се изчислявал, като се приемело, че лихвата и другите разходи били неизменни спрямо техния първоначален размер и щели да се прилагат до изтичането на срока на договора.

Дори и да се приемело, че не било ясно защо ГПР бил 49,13 %, ако в него била включена само възнаградителната лихва, то това по никакъв начин не заблуждавало потребителя за параметрите на договора и задълженията му по него. В договора ясно и недвусмислено било посочено с фиксирани, неподлежащи на промяна суми, какъв заем се отпускар, при каква възнаградителна лихва, какви допълнителни услуги, за какво и в какъв размер, които формирали и общо дължимата сума по кредита. Други вземания по този договор нямало. Клаузата за размера на ГПР била обвързана с други клаузи от договора, в които били предвидени вземания, които се включвали в размера на ГПР, които именно клаузи създавали задължения и за които именно следвало проверка, дали отговарят на изискванията на чл.19, ал.4 ЗПК, а не клаузата за ГПР сама по себе си.

Предвид посочената легална дефиниция по на §1, т.1 от Допълнителните разпоредби на ЗП, общият разход по кредита за потребителя бил разход, който: i) бил пряко свързан с договора за потребителски кредит; ii) трябвало да бъде заплатен от потребителя, т.е. този разход бил задължителен; iii) Включвали се и разходи за допълнителни услуги, но само в случаите, когато iv) сключването на договора за допълнителна услуга било задължително условие за получаване на кредита или в

случаите, когато v) предоставянето на кредита било в резултат от прилагането на търговски клаузи и условия. В настоящия случай, закупувайки посочените в договора за кредит допълнителни услуги, кредитополучателят си осигурявал допълнителна възможност, във всеки един момент да поиска извършването на някоя или на всички предоставени услуги, но закупуването на допълнителни услуги не било условие за сключване на договора за кредит, нито за получаването на кредита при конкретните условия. Таксата за предоставената услуги „Флекси“, включваща възможност за „отлагане и намаляване на вноски“ по волята на клиента, не отговаряла на нито една от характеристиките на общ разход по кредита, поради което не представлявала такъв разход и не следвало да участва във формирането на размера на общите разходи по кредита за потребителя, както и поради това в размера на годишния процент на разходите по чл. 19, ал. 1 ЗПК. Стойността, платима от потребителя за допълнителна услуга в процесния случай, не била задължителен разход, а се заплащала само ако потребителят бил поискал да има възможността да се ползва от нея. Таксата за процесната допълнителна услуга би представлявала условие за кредита, ако кредиторът изисквал от всеки кредитополучател да я заплати, за да му предостави кредит при определените условия, а това безспорно не било така в случая.

В допълнение посочва също, че уговорената между кредитора и длъжника възможност за „отлагане и намаляване на вноски“ била правна възможност, която кредиторът по настоящия кредит решил да предостави на своите клиенти, с цел да ги улесни при заплащането/връщането на уговорените суми. По този начин с предоставянето на тази допълнителна услуга, клиентите на „Профи Кредит България“ ЕООД, които били решили да ползват тази допълнителна услуга, били сигурни, че в случай на невъзможност да заплатят задължението си, нямало да се пристъпи незабавно към предсрочна изискуемост и да платят цялата сума незабавно, губейки преимуществото на срока по договора за кредит. Видно от обстоятелствата по делото, длъжникът не бил в състояние да плаща и ако не било сключено това допълнително споразумение, кредиторът при неплащане на съответните вноски можел да насочи изпълнение за цялото вземане. Волята на потребителя да ползва процесната допълнителна услуга била тъкмо с оглед осигуряване на възможност, а и сигурност за потребителя, при невъзможност да плати дължимата по кредита сума/вноска, да отложи/разсрочи плащането ѝ. Нямало пречка потребителят да поиска отлагане и/или разсрочване и без да закупена процесната допълнителна услуга, но кредиторът не бил длъжен да се съгласи с такова отсрочване/разсрочване и за потребителя не била налице сигурност.

На второ място след преценката дали възнагражденията за допълнителните услуги следвало да се включат или не в ГПР, следвало да се направи преценка дали неправилното посочване на годишен лихвен процент на разходите в договор за кредит, сключен между търговец и потребител – кредитополучател, следвало да се приеме за

липса на посочване на годишен процент на разходите в договора за кредит и да се приложи последиците, предвидени за непосочване на годишен процент на разходите в договор за потребителски кредит. Възнаграждението за посочените в договора за кредит допълнителни услуги не било част от годишния процент на разходите в разглеждания спор и в настоящия договор за кредит нямало неточно посочване на годишния процент на разходите. Съобразно чл. 10, пар. 2, буква Ж от Директива 2008/48/ЕО договорът за кредит посочвал по ясен и кратък начин годишния процент на разходите и общата сума, дължима от потребителя, изчислена при сключването на договора за кредит; посочвали се всички допускания, използвани за изчисляването на този процент. Считат, че неправилното посочване на годишния процент на разходите, дори такова да било налице, не можело да с приравни на липса на ГПР, което да доведе до най-тежката последица, а именно нищожност на целия договор за кредит. Многократно в практиката си Съдът имал възможност да се произнесе, че предвид целта за защита на потребителите от несправедливи условия в договори за кредити, за да бъдат потребителите напълно запознати с условията по бъдещото изпълнение на подписания договор при сключването му, европейското законодателство изисквало кредитополучателят да разполага с всички данни, които могат да имат отражение върху обхвата на задължението му (така, решение от 9 юли 2015 г. *Vucura*, C-348/14, непубликувано, EU:C:2015:447, т. 57 и цитираната съдебна практика. Целта за информираност на потребителя била спазена. Той бил наясно относно задълженията си и конкретните разходи, които щели да възникнат за него по силата на договора за кредит, които формирали общия размер на разходите за потребителя по смисъла на чл.3, буква „ж“ от Директива 2008/48/ЕО, а оттам формирали и годишния процент на разходите. Отделно потребителят бил наясно и с конкретните разходи, които щели да възникнат за него за закупените допълнителни услуги. Щом имало яснота за задълженията на потребителя отделно по кредита и отделно за допълнителните услуги, а също така била посочена и общо дължимата сума по кредита и по закупените допълнителни услуги, нямало как да се приеме, че годишният процент на разходите бил неточно посочен в договора за кредит, а още по-малко, че липсвал.

Според практиката на Съда на ЕС непосочването на годишния процент на разходите в договор за кредит можело, но не във всеки случай представлявало решаващ фактор в рамките на анализа на съответната национална юрисдикция за това, дали клаузата от този договор относно разходите по кредита била изразена на ясен и разбираем език по смисъла на чл. 4 от Директива 93/1 З/ЕИО. (вж. в този смисъл определение от 16 ноември 2010 г., *Pohotovosf*, C-76/10, EU:C:2010:685, т. 71 и 72, както и посоченото на българския съд решение по дело C-448/17 EOS KSI Slovensko s.r.o.). Съдът на ЕС се произнасял относно неточно посочване на годишния процент на разходите във връзка с поставяни пред него от националния съд спорове за договори за потребителски кредит, в които нямало конкретно посочен лихвен процент или

годишния процент на разходите бил отразен единствено чрез математическа формула без необходимите за изчислението данни. Тези фактически констатации били напълно различни от процесния казус, в който всички данни били изрично записани в договора за кредит на една страница, ясно обозначени на отделни редове. Поради което считат, че не можело да се приложат последиците, предвидени за липса на посочване на ГПР. По изложените аргументи разпоредбата на чл. 10, пар. 2, буква „ж“ от Директива 2008/48/ЕО не можела да се тълкува в смисъл, че имало неточно посочване на ГПР, в случаите, в които той ясно бил отразен като конкретен процент в договора за потребителски кредит, като бил записан и като процент на ден, конкретизирани са конкретните вноски, а на следващите редове в договора била посочена ясно и такса за незадължителни допълнителни услуги, които не били част от годишния процент на разходите. Такава неточност, дори да съществувала, не може да се приеме за липса на годишен процент на разходите, при която съдът да приложи последиците за непосочване на годишния процент на разходите, при положение, че тази последица била най-тежката гражданскоправна санкция – пълна недействителност на целия договор за потребителски кредит.

Взимайки предвид посочените по-горе правила на Директива 2008/48/ЕО и националното законодателство, както и предвид цитираната практика на Съда считат, че клаузи от договора за кредит, отнасящи се за допълнителна услуга, чието закупуване не било условие за предоставяне на кредита, не следвало да могат да засягат действителността на клаузите на основния договор за кредит. Щом националното законодателство, а и правото на Съюза, съобразно практиката на Съда, допускало недействителността да се преценява отделно спрямо конкретни клаузи от основния предмет на договора, при което действието на договора се запазвало без тези недействителни клаузи, на по-силно основание това следвало да важи за допълнителни услуги, които не били част от основния предмет на договора. Това означавало, че клаузата за допълнителна услуга в случая не съставлявала част от основния предмет на договора за кредит. Поради това договорът за кредит можело да бъде сключен и да съществува валидно, независимо от клаузата за допълнителна услуга, дори в случай, че имало основание за недействителност на тази клауза. В чл. 19, ал. 4 ЗПК бил предвиден максимален праг на размера на ГПР - пет пъти законната лихва и тази разпоредба следвало да се тълкува заедно с разпоредбата на чл. 22 и на чл. 10, ал.1, т. 10 от ЗПК. Чл. 19, ал.4 от ЗПК не установявал забрана за постигане на определен правен резултат, а регламентирал задължителните изисквания, на които следвало да отговаря формата и съдържанието на договор. В случая при сключването на процесния договор тези изисквания били спазени. Поради което били неоснователни и твърденията на ищеца, че възнаграждението за предоставената допълнителна услуга представлявало печалба за кредитора, надбавка към главницата, поради което следвало да се включи в ГПР, като по този начин се достигало до резултата, липсващ ГПР. Освен това с оглед

разпоредбата на чл. 19, ал. 6 от ЗПК, дори и да се приемело за вярно, че размерът на ГПР бил по-висок от законово допустимия по чл. 19, ал. 4 от ЗПК, то последицата от това била недължимост на сумите, с които се надвишавал размерът, посочен в ал. 4 на същия член, но не и недействителност на целия договор за кредит в съответствие със законодателната воля.

В процесния случай страните постигнали съгласие за сключване на договор с включени допълнителни услуги „Фаст“ и „Флекси“, с което по искане на ищеца, кредиторът се задължавал да му предостави определен набор от услуги, с които се предоставяло приоритетно разглеждане и становище на искането за кредита на кредитополучателя и последният имал възможност да променя първоначално договорените падеж, размер на вноса и ежемесечно плащане на вноски, срещу възнаграждение за кредитора, с което задължение ищеца се задължил доброволно при условията на солидарна отговорност към кредитора. Редът за използването на допълнителните услуги бил подробно описан в общите условия към ДПК, представляващи неразделна част от договора. Съгласно съдебната практика с договора за предоставяне на услуга изпълнителят поемал задължение да извърши конкретни действия срещу дължимо от възложителя възнаграждение, като тези действия обикновено били фактически, а не правни. Доколкото втората част от определението за договор за потребителски кредит по чл. 9, ал. 1 от ЗПК предоставяло известна свобода за кредитора да предоставя допълнителни услуги, които били извадени от договора за потребителски кредит, то законодателно било допустимо уговарянето на такива. В процесния случай ищецът дължал възнаграждение на кредитора по сключеното споразумение за предоставяне на допълнителни услуги за това, че се възползвал от първата услуга от пакета -приоритетно разглеждане и становище по искането за потребителски кредит. Всички предпоставки за упражняването на закупените допълнителни услуги били ясно и точно описани. Кредиторът не можел да откаже заявената от потребител допълнителна услуга, ако били спазени предварително договорените условия.

Таксата за усвояване на кредит представлявала сума, която се заплащала от потребителя за това, че му била отпусната заемна сума и същата била налична по сметката му. Същата била дължима към момента на отпускането на кредита и обикновено се прихващала от размера на отпусната главница. Очевидно възнаграждението за нито една от посочените по-горе допълнителни услуги не се дължало за предоставената наличност по посочената от ищеца в договора за потребителски кредит банкова сметка. Таксата за управление била свързана с административните разходи на банката по управлението на кредита и обикновено била процент от главницата. Т.е. таксите по усвояване и управление на кредита представлявали разходите на кредитора заради това, че отпуснал един потребителски кредит, те били част от самата дейност по кредитиране и които разходи следвало да са

включени в цената на самия кредитен продукт. Възнаграждението, което се дължало за поисканите и закупените допълнителни услуги, по никакъв начин не можело да се възприеме като такса за дейност, свързана с усвояването и управлението на кредита. Допълнителните услуги, които кредиторът предоставил на ищеца, му давали възможности да извършва едностранна промяна на погасителния план по кредита си, а не представлявали възнаграждение за кредитора за извършени неизбежни административни действия по кредита. С оглед на гореизложеното и видно от практиките на пазара, разглеждането на искането за кредит не било дейност, за която било забранено събирането на такса по смисъла на чл. 10а, ал. 2 от ЗПК. Видът на действието, за което се дължало възнаграждение, бил уговорен в ДПК и общите условия, неразделна част от договора. Видът и действието били приоритетно разглеждане и становище по искането за кредит, отлагане на определен брой вноски, намаляване на определен брой вноски, смяна на дата на падеж. Размерът също бил уговорен в договора - дължимото възнаграждение за предоставените допълнителни услуги. Поради това счита, че не било налице твърдяното основание по чл. 10а, ал. 2 от ЗПК.

Оспорват предявения осъдителен иск по основание и размер. По отношение на размера на иска считат, че на ищеца била доказателствената тежест да докаже какви суми заплатил по процесния договор за кредит, а в тежест на ответника, че същите били заплатени на валидно правно основание. Моли съда да отхвърли предявените искове, като недоказани и неоснователни. Претендира разноски. На основание чл. 78, ал. 5 от ГПК прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, в случай, че надвишава минималните размери. В случай, че двете страни по делото бъдат осъдени на разноски съобразни уважената част на предявените искове, моли съда да направи прихващане на присъдените разноски.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното:

От събраните по делото доказателства се установява и страните не спорят, че на 22.03.2021г. между тях е сключен договор за потребителски кредит Профи кредит Стандарт № 4000357257, по силата на който ответното дружество предоставило на ищцата сумата 3700 лв. срещу насрещното задължение на ищцата – кредитополучател да върне сумата на 36 месечни вноски. Годишният лихвен процент бил определен на 41 %, а годишният процент на разходите на 49,13 %.

В чл. VI, ал. 2 от договора е уговорено, че при кандидатстването си за потребителски кредит кредитополучателят изрично поискал да закупи допълнителна незадължителна услуга, която е посочена в т. V „Поискани от клиента допълнителни възможности“. Възнаграждение за закупена допълнителна услуга „Фаст“ – 925 лв. и възнаграждение за закупена допълнителна услуга „Флекси“ 1702 лв. Размерът на

вноската за закупена допълнителна услуга е определен на 72,97 лв., която е дължима заедно с месечната погасителна вноска по кредита.

От заключението на приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза се установи, че по договор за потребителски кредит № 40003574257 от 22.03.2021г. Ю. Д. направила единадесет погасителни вноски на обща стойност 5809,58 лв., като последната 3 280,18 лв. била направена чрез рефинансиране с друг кредит. Извършените от кредитополучателя плащания били разпределени от ответното дружество съгласно погасителния план към договора за кредит. Същите са в размер, както следва : 3700 лв. – главница, 1171,64 лв. – лихва и 937,94 лв. – възнаграждение за допълнителни услуги.

При изчисляване ГПР без включени разходи за допълнителни услуги вещото лице е изчислило, че същият възлиза на 50,36 %, а при включване на разходи за допълнителни услуги – на 103,09 %. Доходността на ден, която ищцата е следвало да заплати, била в размер на 3,79 лв. и доходността на ден, която ищцата заплатила към датата на погасяване на кредита, в случай, че се вземе под внимание сумата за допълнително заплатените услуги, била 6,83 лв.

По своята правна същност договорът за потребителски кредит представлява формален (изискуемата форма за действителност е писмена – аргумент от чл. 10, ал. 1 ЗПК); реален или консенсуален, в зависимост от това дали той се сключва с предаването на паричните средства, предмет на кредита или с постигането на съгласието за предоставяне на конкретна парична сума – аргумент от чл. 9, ал. 1 ЗПК; едностранен или двустранен в зависимост от обстоятелството, дали сключването на договора предпоставя предаване на паричните средства или само постигане на съгласие по основните негови уговорки; възмезден и комутативен, като за заемодателя възниква притезателното право да иска от заемателя връщане на дадената сума – в същата валута и размер. Ищцата има качеството на потребител по смисъла на чл. 9, ал. 2 от ЗПК, а именно – физическо лице, което при сключване на договора за потребителски кредит действа извън рамките на своята професионална или търговска дейност. Като потребител ищцата разполага със защита по глава шеста от ЗЗП, за която съдът следи служебно.

Съгласно договора при кандидатстването си за кредит клиентът изрично поискал да закупи допълнителна незадължителна услуга, посочена в т. V – „Фаст“, която предоставя право на приоритетно разглеждане и изплащане на потребителския кредит и „Флекси“, която предоставя право на промяна на погасителния план на потребителския кредит. Възможността за събиране на комисионни за допълнителни услуги, свързани с договора, е регламентирана в разпоредбата на чл. 10а, ал. 1 ЗПК. Законът не допуска кредиторът да изисква заплащането на такси и комисионни за действия, свързани с усвояване и управление на кредита – чл. 10а, ал. 2 ЗПК.

Допълнителните услуги по процесния договор за кредит, по своето естество, са част от възнаграждението за предоставения заем, като съдът приема, че са обособени самостоятелно, с цел заобикаляне на ограничението на чл. 19, ал. 4 ЗПК, установяващ лимит на годишния процент на разходите. Съгласно посочената разпоредба договорът за потребителски кредит задължително съдържа годишният процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит.

По смисъла на § 1 от ДР на ЗПК „Общ разход по кредита за потребителя“ са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати. Съгласно чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК договорът за потребителски кредит се изготвя на разбираем език и съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Съгласно чл. 19, ал. 1 ЗПК годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. В процесния договор за потребителски кредит е посочен процент на ГПР 49,13 %, т. е. формално е изпълнено изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК и посоченият размер не надвишава максималния по чл. 19, ал. 4 ЗПК. Този размер обаче не отразява действителният такъв, тъй като не включва част от разходите за кредита, а именно - сумите по услугите „Фаст“ и „Флекси“, които се начисляват на равни части през периода по кредита, съразмерно добавени във всяка една погасителна вноска от погасителния план по кредита и които следва да се включат в общите разходи по кредита по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗПК.

Уговорените в процесния договор сумите по услугите „Фаст“ и „Флекси“ са разходи по кредита, които следва да бъдат включени при изчисляването на годишния процент на разходите – ГПР (индикатор за общото оскъпяване на кредита) – чл. 19, ал. 1 и 2 ЗПК, които съобразно правилото на чл. 19, ал. 4 ЗПК не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове или във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България (основен лихвен процент плюс 10 %), което означава, че лихвите и разходите по кредита не могат да надхвърлят 50 % от взетата сума, а клаузи в договор, надвишаващи определените по ал. 4, са нищожни съобразно чл. 19, ал. 5 ЗПК. Този извод следва от дефиницията на понятието "общ разход по кредита за потребителя", съдържаща се в §

1, т. 1 от ДР на ЗПК, според която това са всички разходи по кредита, включително лихви, комисионни, такси, възнаграждения за кредитни посредници и всички други разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. В частност настоящият съдебен състав приема, че с уговорените в чл. 9, ал. 1 и ал. 2 от договора за кредит клаузи се цели единствено осигуряването на допълнително възнаграждение за предоставяне на процесната заемна сума - т. нар. "скрита възнаградителна лихва". Този извод на първо място следва от начина, по който са уговорени тези „услуги“, за които се начисляват суми на равни части през периода на кредита, съразмерно добавени във всяка една погасителна вноска от погасителния план по кредита. Съгласно чл. 19, ал. 4 ЗПК годишният процент на разходите (ГПР) не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва, която съгласно ПМС № 426/18.12.2014г. е в размер на 10 %, или годишният размер на разходите не следва да надхвърля 50 % от предоставената по кредита сума. Съдът намира, че с разглежданите клаузи се заобиколява правилото на чл. 19, ал. 4 от ЗПК и се уговоря по-висок размер на разходите по кредита от нормативно допустимия. В случая от заключението на вещото лице се установи, че при включване на разходите за допълнителни услуги в ГПР същият възлиза на 103,09 %, който е значително по-висок от нормативно установения в чл. 19, ал. 4 ЗПК. Следва да се има предвид, че съобразно заключението на вещото лице ГПР и без включване на допълнителното възнаграждение за предоставени услуги надвишава нормативно установения размер, тъй като е изчислен в размер на 50,36 %. Поради което възраженията на ответника в тази част са неоснователни и съдът приема, че в случая не е спазено изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, поради което и договорът за потребителски кредит е недействителен съгласно чл. 22 от ЗПК.

На следващо място задълженията по чл. VI, ал. 2 от договора не са свързани с неизпълнението на договора, а представляват разход по смисъла на чл. 19, ал. 1 от ЗПК, който в противоречие на правилото чл. 11, т. 10 ЗПК не е включен в годишния процент на разходите, нито в общата сума на заема, дължима от потребителя към деня на сключването. Въпреки че формално в договора са посочени годишен процент на разходите и общ размер на задължението, без включването в тях на обсъжданите суми за възнаграждение за предоставени услуги, те не могат да изпълнят отредената им функция - да дадат възможност на потребителя, по ясен и достъпен начин, да се запознае с произтичащите за него икономически последици от договора, въз основа на което да вземе информирано решение за сключването му.

Отделно от гореизложеното, посочените клаузи противоречат и на разпоредбата

на чл. 10а, ал. 2 ЗПК, съгласно която кредиторът не може да изисква заплащане на такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита. Предвид гореизложеното, клаузите на чл. VI, ал. 2 от договора са нищожни на основание чл. 26, ал. 1, пр. 1 ЗЗД, вр. чл. 10а ЗПК вр. чл. 19, ал. 4 ЗПК.

Процесните клаузи по допълнителни услуги "Фаст" и "Флекси" са и неравноправни по смисъла на чл. 143, т. 5 ЗЗП. В глава I V от ЗЗП е уредено задължение на кредитора, преди сключване на договор за кредит, да извърши оценка на кредитоспособността на потребителя и при отрицателна оценка да откаже сключването на такъв. В този смисъл е съображение 26 от Преамбюла на Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23.04.2008 г. относно договорите за потребителски кредити. Разгледан в този аспект, цитираните договорни клаузи се намират в пряко противоречие с преследваната цел на транспонираната в ЗПК Директива. По посочения начин се заобикаля чл. 33, ал. 1 от ЗПК. Налице е нарушение на Директива 93/1 3/ЕИО на Съвета от 05.04.1993г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори, транспонирана в българското законодателство с § 13 а, т. 9 от ДР на ЗЗП. Съгласно чл. 3 от Директива 93/1 3/ЕИО неравноправни клаузи са договорни клаузи, които не са индивидуално договорени и които въпреки изискванията за добросъвестност създават в ущърб на потребителя значителна неравнопоставеност между правата и задълженията, произтичащи от договора. В Директива 93/1 3/ЕИО е регламентирано, че не се счита за индивидуално уговорена клауза, която е съставена предварително и следователно потребителят не е имал възможност да влияе на нейното съдържание, каквито безспорно са съдържащите се в Договор за възлагане на поръчителство. В тази насока е и практиката на Съда на Европейския съюз- Решение по дело C-618/10, Решение по дело C-415/11, и цитираната в него практика.

По иска с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД. В тежест на ищеца е да докаже по делото пълно и главно, че е заплатил твърдяната сума в общ размер на 2109,58 лв., както и че тя е постъпила в патримониума на ответника и че това разместване на блага от имуществото на ищеца в имуществото на ответника е без правно основание, т. е. без да е било налице годеен юридически факт.

По възраженията на ищцата, че договорът не е съобразен с изискванията на ЗПФУР и ЗЕДЕУУ, съдът взе предвид, че съгласно чл.10, ал. 1 от ЗПК, договорът за потребителски кредит се сключва в писмена форма, на хартиен или друг траен носител; по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора се предоставят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт – не по-малък от 12, в два екземпляра – по един за всяка от страните по договора. Дефиниция на понятието "траен носител" се съдържа в § 1, т. 10 от ДР на ЗПК, а именно – всеки носител, даващ възможност на потребителя да съхранява адресирана до него информация по начин, който позволява

лесното ѝ използване за период от време, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява непромененото възпроизвеждане на съхранената информация. Когато договорът е сключен от разстояние, съгласно чл.5, ал.9 и ал.10 от ЗПК, кредиторът предоставя на потребителя стандартния европейски формуляр, съгласно приложение № 2 от ЗПК, като при използване на телефон като средство за комуникация или на друго средство за гласова комуникация от разстояние кредиторът предоставя и информацията, посочена в чл.9, ал.2 от ЗПФУР и чл.5, ал.10 от ЗПК. Съгласно чл.6 от ЗПФУР, договорът за предоставяне на финансови услуги от разстояние е всеки договор, сключен между доставчик и потребител като част от система за предоставяне на финансови услуги от разстояние, организирана от доставчика, при която от отправянето на предложението до сключването на договора страните използват изключително средства за комуникация от разстояние – едно или повече. Съгласно чл.18 от ЗПФУР, при договори за предоставяне на финансови услуги от разстояние доставчикът е длъжен да докаже, че е: 1. изпълнил задълженията си за предоставяне на информация на потребителя; 2. спазил сроковете по чл.12, ал.1 или 2; 3. получил е съгласието на потребителя за сключване на договора и, ако е необходимо, за неговото изпълнение през периода, през който потребителят има право да се откаже от сключения договор. За доказване предоставянето на преддоговорна информация, както и на изявления, отправени съгласно този закон, се прилага чл. 293 от Търговския закон, а за електронните изявления - Законът за електронния документ и електронния подпис. Преддоговорната информация, както и изявленията, направени чрез телефон, друго средство за гласова комуникация от разстояние, видеовръзка или електронна поща, се записват със съгласието на другата страна и имат доказателствена сила за установяване на обстоятелствата, съдържащи се в тях. Всяка клауза в договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние, която предвижда, че тежестта на доказване изпълнението на задълженията на доставчика, предвидени по този закон, е за сметка на потребителя, е нищожна. За договора за предоставяне на финансови услуги от разстояние се прилагат и чл. 143 - 148 от Закона за защита на потребителите.

Неоснователно се явява и възражението за нищожност на договора поради липса на предвидената от ЗПК форма, тъй като същият очевидно се позовава на него в исковата си молба, възползвал се е от предоставената му в заем сума и е погасил част от задълженията си по този договор, с оглед на което и на основание чл.293, ал.3 от ТЗ не може да оспорва действителността на изявленията си във връзка с него в отношенията между страните.

При установеното по-горе, че договорът между страните е недействителен на основание чл. 22 от ЗПК по изложените съображения на основание чл. 23 ЗПК за ищцата е възникнало задължението да плати само действително получената сума в размер на 3 700 лв., като същата не дължи

договорна лихва и възнаграждение за услуги „Фаст“ и „Флекси“. От заключението на вещото лице се установи, че платената от ищцата сума е в общ размер 5809,58 лв., отнесени както следва : 3 700 лв. – главница, договорна лихва – 1171,64 лв., възнаграждение за допълнителна услуга „Фаст“ – 420,66 лв. и „Флекси“ – 517,28 лв. При това положение недължимо платена се явява сумата в размер от 2109,58 лв. (1171,64лв. + 420,66 лв. + 517,28 лв.). Поради което предявеният иск по чл. 55, ал. 1 от ЗЗД следва да бъде уважен в пълен размер. Следва да се присъди и законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда (15.06.2023г.).

По отношение разноските: При този изход на делото на ищцата Д. следва да се присъдят разноски за държавна такса и възнаграждение на вещо лице в общ размер на 334,40 лв.

Адвокатския хонорар, дължим на процесуалния представител на ищцата следва да бъде изчислен от съда, доколкото по делото е представен договор за безплатно представителство на основание чл. 38 ал. 1 т. 2 от ЗА. Съдът определя адвокатския хонорар за двата иска в общ размер на 1073,30 лв. в минималния размер съгласно Наредба № 1/ 01.07.2004г., в редакцията, действаща към момента на постановяване на настоящото решение с оглед фактическата и правна сложност на делото

Съгласно § 2а от ДР на Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за регистрираните по ЗДДС адвокати, ДДС се начислява върху възнагражденията по наредбата и се счита неразделна част от дължимото от клиента адвокатско възнаграждение. Следователно, размерите на минималните възнаграждения по наредбата, при регистриран по ЗДДС адвокат, се явяват данъчна основа, върху която се дължи ДДС при осъществена услуга по наредбата, в случая - процесуално представителство пред съд. В този смисъл и определение № 266/18.04.2019 г. по ч. т. д. № 1913/2018 г., II т.о. на ВКС. По делото са представени доказателства за регистрация по ЗДДС, поради което крайният размер на дължимото на адвоката възнаграждение за предявените иски е общо 1287,96 лв. с включен ДДС.

Воден от горното съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА ЗА НИЩОЖНА по предявен иск с правно основание чл. 26, ал. 1, пр. 1 ЗЗД, вр. чл. 10а ЗПК и чл. 19, ал. 4 от ЗПК клаузата на чл. VI, ал. 2 от договор за потребителски кредит № 40003574257, сключен на 22.03.2021г. между Ю. И. Д., ЕГН *****, с. ***, общ. Дряново и „ПРОФИ КРЕДИТ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. София, ***, представлявано от С. Н. Н., предвиждаща заплащането на възнаграждение за закупена допълнителна такса „Фаст“ в размер на 925 лв. и възнаграждение за закупена допълнителна такса такса „Флекси“ в

размер на 1702 лв.

ОСЪЖДА „ПРОФИ КРЕДИТ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. София, ***, представлявано от С. Н. Н. ДА ЗАПЛАТИ на Ю. И. Д., ЕГН *****, с. ***, общ. Дряново СУМАТА 2109,58 лв. (две хиляди сто и девет лв. и петдесет и осем ст.) –главница, представляваща недължимо платени суми по договор за потребителски кредит № 40003574257/ 22.03.2021г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба (15.06.2023г.) до окончателното плащане на сумата.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК „ПРОФИ КРЕДИТ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. София, ***, представлявано от С. Н. Н. ДА ЗАПЛАТИ на Ю. И. Д., ЕГН *****, с. ***, общ. Дряново СУМАТА 334,40 лв. (триста тридесет и четири лв. и четиридесет ст.) – разноски.

ОСЪЖДА „ПРОФИ КРЕДИТ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. София, ***, представлявано от С. Н. Н. ДА ЗАПЛАТИ на Еднолично адвокатско дружество „Д. М.“, вписано в регистър БУЛСТАТ под № ***, с адрес на упражняване на дейността гр. София, ж. к. ***, представлявано от Д. М. М. – управител СУМАТА 1287,96 лв. (хиляда двеста осемдесет и седем лв. и деветдесет и шест ст.) с ДДС – възнаграждение за оказаната безплатна правна помощ.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд Габрово в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Дряново: _____